

THÔNG BÁO

**Kết luận của Chủ tịch UBND tỉnh Nguyễn Đức Chính
tại Hội nghị tổng kết 10 năm thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia
xây dựng nông thôn mới giai đoạn 2010 - 2020**

Ngày 10 tháng 10 năm 2019, Chủ tịch UBND tỉnh, Trưởng Ban Chỉ đạo Chương trình mục tiêu quốc gia (MTQG) xây dựng nông thôn mới (NTM) tỉnh - Nguyễn Đức Chính và Phó Chủ tịch UBND tỉnh, Phó Trưởng Ban Chỉ đạo Chương trình MTQG xây dựng NTM tỉnh - Hà Sỹ Đồng đã chủ trì Hội nghị tổng kết 10 năm Chương trình MTQG xây dựng nông thôn mới giai đoạn 2010-2020, kế hoạch thực hiện Chương trình giai đoạn 2016 – 2020. Tham dự Hội nghị có Phó Bí thư Thường trực Tỉnh ủy Nguyễn Đăng Quang, đại diện Thường trực HĐND tỉnh, đại diện lãnh đạo Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tỉnh và các thành viên Ban Chỉ đạo Chương trình MTQG xây dựng nông thôn mới tỉnh; Đại diện lãnh đạo Văn phòng UBND tỉnh; lãnh đạo Huyện ủy, HĐND, UBND, VPĐP nông thôn mới các huyện, thị xã; lãnh đạo một số xã, thôn tiêu biểu; lãnh đạo các doanh nghiệp, các tập thể, cá nhân có nhiều đóng góp và thành tích xuất sắc trong xây dựng nông thôn mới giai đoạn 2010-2020.

Sau khi nghe Phó Chủ tịch UBND tỉnh, Phó Trưởng Ban Chỉ đạo Chương trình MTQG xây dựng NTM tỉnh - Hà Sỹ Đồng báo cáo kết quả 10 năm thực hiện Chương trình MTQG xây dựng nông thôn mới giai đoạn 2010 - 2020; Phát biểu tham luận của các đơn vị, địa phương; Chủ tịch UBND tỉnh, Trưởng Ban Chỉ đạo các chương trình MTQG giai đoạn 2016-2020 - Nguyễn Đức Chính kết luận như sau:

I. Đánh giá kết quả thực hiện chương trình giai đoạn 2010-2020

Hội nghị tổng kết 10 năm có ý nghĩa quan trọng nhằm đánh giá toàn diện những kết quả đã đạt được sau 10 năm thực hiện Chương trình MTQG xây dựng nông thôn mới trên địa bàn tỉnh; rút ra bài học kinh nghiệm và đề ra các mục tiêu, giải pháp xây dựng nông thôn mới phù hợp với điều kiện thực tế của từng địa phương, làm căn cứ để xác định phương hướng, nhiệm vụ giai đoạn 2021-2025, định hướng đến 2030.

Đây là chương trình có ý nghĩa nhân văn sâu sắc nhằm tạo ra sự tiến bộ, công bằng xã hội, giảm sự chênh lệch về mức sống giữa thành thị và nông thôn. Trong gần 10 năm qua, Tỉnh ủy, HĐND tỉnh, UBND tỉnh đã ban hành nhiều Nghị quyết, Chỉ thị, Kế hoạch hành động, trong đó đã đưa ra các chỉ tiêu, giải pháp, phân công trách nhiệm cho các thành viên Ban Chỉ đạo tỉnh, các cơ quan, ban, ngành, đoàn thể tổ chức thực hiện chương trình. Cấp huyện, cấp xã cũng đã ban hành nhiều chủ trương, chính sách của địa phương, quyết liệt triển khai thực hiện chương trình; nhiều Sở, ban, ngành cấp tỉnh đã có các cách làm sáng tạo, đổi mới, góp phần xây dựng nông thôn mới hiệu quả, ngày càng đi vào chiều sâu.

Bên cạnh đó, phong trào cả nước chung sức xây dựng nông thôn mới được phát động sâu rộng, trở thành một hiệu ứng có sức lan tỏa mạnh mẽ, huy động cả hệ thống chính trị và đông đảo quần chúng nhân dân tham gia xây dựng nông thôn mới. Nhờ vậy, thời gian qua chúng ta đã huy động được nguồn lực khá lớn để đầu tư cho nông nghiệp, nông dân, nông thôn, với số tiền 65.630 tỷ đồng. Vai trò chủ thể của người dân được phát huy thông qua việc tự nguyện hiến đất, hiến tài sản, hiến kế, tích cực tham gia và đóng góp ngày công lao động, tiền mặt để xây dựng nông thôn mới.

Diện mạo nông thôn Quảng Trị đã có sự chuyển biến tích cực, cơ sở hạ tầng nông thôn được hoàn thiện, đáp ứng ngày càng tốt hơn nhu cầu sản xuất và sinh hoạt của người dân. Kinh tế nông thôn ngày càng phát triển, có nhiều mô hình chuyên canh, sản xuất theo hướng hàng hóa có liên kết, tạo được lợi nhuận ngày càng lớn cho người nông dân; đời sống vật chất của người dân ngày càng được nâng cao; đời sống văn hóa, tinh thần ngày càng đa dạng, trong đó các giá trị văn hóa truyền thống không ngừng được giữ gìn, bảo tồn và phát huy; môi trường nông thôn được bảo vệ và cải thiện; hệ thống chính trị cơ sở ngày càng vững mạnh; an ninh trật tự khu vực nông thôn cơ bản được đảm bảo.

Đến nay toàn tỉnh đã có 52/117 xã đạt chuẩn nông thôn mới (chiếm 44,4%) và dự kiến đến cuối năm 2019 có thêm 6-8 xã đạt chuẩn, nâng tổng số xã đạt chuẩn lên 58-60 xã (chiếm tỷ lệ 49,6-51,3%), tiêu chí bình quân là 15,07 tiêu chí/xã (tăng 11,47 tiêu chí so với năm 2011), không còn xã đạt dưới 5 tiêu chí, có 03 xã đã đạt chuẩn nông thôn mới kiểu mẫu, có 01 huyện dự kiến đạt chuẩn trong năm nay (huyện Cam Lộ), nợ đọng xây dựng cơ bản được kiểm soát tốt, thu nhập bình quân đầu người tăng gấp 2,5 lần so với năm 2010; Tỷ lệ hộ nghèo của tỉnh giảm từ 24,9% vào đầu năm 2011 xuống còn 9,68% vào cuối năm 2018 (theo chuẩn nghèo đa chiều), có nhiều xã đã nỗ lực vượt bậc, trong đó có 3 xã bãi ngang và 5 xã miền núi đã đạt chuẩn.

Bên cạnh kết quả tích cực, quá trình xây dựng nông thôn mới trên địa bàn tỉnh vẫn còn một số tồn tại, hạn chế cần phải khắc phục như:

Công tác chỉ đạo, điều hành của một số cấp ủy Đảng, chính quyền còn thiếu quyết liệt, tinh thần sáng tạo, đổi mới chưa cao; sự vào cuộc của một số Sở, ban, ngành cấp tỉnh còn thiếu tính chủ động; một số hoạt động trong phong trào xây dựng nông thôn mới còn mang tính hình thức, hiệu quả chưa cao.

Việc xây dựng nông thôn mới ở một số xã đã đạt chuẩn có dấu hiệu chững lại, hài lòng với kết quả đạt được, thiếu nỗ lực nâng cao chất lượng tiêu chí để tiến tới xây dựng nông thôn mới kiểu mẫu; thậm chí có xã rút một số tiêu chí quan trọng. Một số địa phương mặc dù có điều kiện thuận lợi nhưng việc huy động nguồn lực xây dựng nông thôn mới còn rất hạn chế, chưa có giải pháp hiệu quả để xây dựng nông thôn mới gắn kết hài hòa với quá trình đô thị hóa; một số khu vực nông thôn thay đổi theo chiều hướng bê tông hóa, không giữ được bản sắc và các giá trị truyền thống của vùng thôn quê đặc trưng; kết quả giảm nghèo ở khu vực miền núi chưa thực sự bền vững.

Sản xuất nông nghiệp mặc dù đã có nhiều chuyển biến tích cực, nhưng chưa có nhiều mô hình liên doanh, liên kết, một số mô hình còn thiếu bền vững; chưa khai thác, phát huy được các lợi thế về sản xuất nông nghiệp để thúc đẩy thực hiện chương trình gắn với tái cơ cấu ngành nông nghiệp; doanh nghiệp đầu tư vào lĩnh vực nông nghiệp còn ít, quy mô sản xuất nông hộ còn chiếm đa số; Chương trình mỗi xã một sản phẩm mới đang ở bước khởi động; chưa khai thác hiệu quả du lịch cộng đồng gắn với trải nghiệm nông thôn mới.

Tình trạng ô nhiễm môi trường từ hoạt động sản xuất, giao thông, sinh hoạt cần được cải thiện, còn tiềm ẩn nhiều nguy cơ về an ninh, trật tự an toàn xã hội.

Phần lớn các xã đạt chuẩn nông thôn mới, nông thôn mới kiểu mẫu trên địa bàn tỉnh hiện chỉ đạt ở mức tối thiểu, thiếu bền vững, nhất là các tiêu chí như thu nhập, hộ nghèo, tổ chức sản xuất, môi trường...

Xây dựng nông thôn mới có sự chênh lệch khá lớn giữa các vùng, miền, đặc biệt là các xã miền núi, bãi ngang ven biển có khoảng cách khá xa so với các địa phương khác trong tỉnh.

Công tác đầu tư còn dàn trải, việc lồng ghép các chương trình, dự án thiếu hiệu quả; việc áp dụng cơ chế đầu tư đặc thù chưa thực sự nghiêm túc; tỷ lệ giải ngân nguồn vốn của Chương trình hàng năm còn chậm và chưa đảm bảo yêu cầu của UBND tỉnh.

II. Mục tiêu, nhiệm vụ, giải pháp giai đoạn tiếp theo

1. Mục tiêu

- Năm 2020: Có từ 6-8 xã đạt chuẩn nông thôn mới, nâng tổng số xã đạt chuẩn lên 66-68 xã đạt chuẩn nông thôn mới; có 1 huyện đạt chuẩn nông thôn mới, không còn huyện trắng xã đạt chuẩn nông thôn mới; mỗi huyện có ít nhất 1 xã đạt chuẩn nông thôn mới kiểu mẫu (trừ huyện Đakrông); Không còn xã đồng bằng dưới 16 tiêu chí, không còn xã miền núi dưới 8 tiêu chí.

- Giai đoạn 2021-2025:

+ Phần đầu tối thiểu có thêm 2 huyện đạt chuẩn nông thôn mới, có từ 75% số xã đạt chuẩn nông thôn mới, 25% số xã đạt chuẩn nông thôn mới nâng cao, nông thôn mới kiểu mẫu; không còn xã đạt dưới 12 tiêu chí;

+ Phần đầu có từ 55-60% số thôn bản khó khăn thuộc xã khó khăn, biên giới thuộc Đề án 1385 đạt chuẩn nông thôn mới;

+ Phần đầu có từ 15% số thôn, bản đạt chuẩn nông thôn mới kiểu mẫu.

- Giai đoạn 2025-2030: Phần đầu đến cuối năm 2030 có từ 85% số xã đạt tiêu chí nông thôn mới, có thêm 01 huyện đạt chuẩn nông thôn mới, nâng số đơn vị cấp huyện đạt chuẩn lên 05 đơn vị.

2. Một số giải pháp, nhiệm vụ trọng tâm

Để thực hiện Chương trình MTQG xây dựng nông thôn mới trong giai đoạn tới đạt hiệu quả tốt, UBND tỉnh yêu cầu các Sở, Ban, ngành cấp tỉnh, các thành viên BCD tỉnh và UBND các huyện, thị xã tập trung thực hiện một số nhiệm vụ trọng tâm sau đây:

2.1. Các huyện, thị xã cần chủ động rà soát, đề xuất các mục tiêu cụ thể về xây dựng nông thôn mới để đưa vào Nghị quyết Đại hội Đảng bộ các cấp nhiệm kỳ tới. Tiếp tục đổi mới, sáng tạo để phát huy các nguồn lực trong xây dựng nông thôn mới, trong đó cần lưu ý một số nội dung sau:

- Tập trung rà soát mục tiêu của giai đoạn 2016-2020 để hoàn thành và vượt các chỉ tiêu của Nghị quyết số 04-NQ/TU ngày 20/4/2017 của Tỉnh ủy về đẩy mạnh cơ cấu lại nông nghiệp gắn với thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng NTM tỉnh Quảng Trị giai đoạn 2017 -2020. Đối với các xã đã đạt chuẩn nông thôn mới, tập trung chỉ đạo xây dựng xã nông thôn mới kiểu mẫu, tránh tư tưởng thỏa mãn, tự bằng lòng, chủ quan trong thực hiện nhiệm vụ; đối với các xã chưa đạt chuẩn lựa chọn một số thôn điển hình để xây dựng thôn nông thôn mới kiểu mẫu, đối với các xã khó khăn, biên giới triển khai có hiệu quả Đề án 1385/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ;

- Tập trung thực hiện phát triển sản xuất, nâng cao thu nhập người dân theo hướng bền vững, thích ứng với biến đổi khí hậu, tiếp tục phát triển các sản phẩm chủ lực, có thế mạnh của địa phương gắn với xây dựng thương hiệu, tạo điều kiện thuận lợi cho việc tiêu thụ sản phẩm, hướng đến xuất khẩu; đẩy mạnh việc thực hiện Chương trình mỗi xã một sản phẩm; phát triển và nhân rộng các mô hình du lịch cộng đồng gắn với xây dựng nông thôn mới, tạo cảnh quan đặc thù của từng vùng nông thôn, gìn giữ nét văn hóa truyền thống, đảm bảo vệ sinh môi trường;

- Chú trọng đầu tư xây dựng kết cấu hạ tầng kinh tế - xã hội nông thôn gắn với phát triển đô thị đảm bảo đúng quy hoạch; kết nối liên xã, chú trọng đầu tư hình thành và phát triển hệ thống cung ứng, kết nối nông sản cấp huyện;

- Tiếp tục hoàn thiện hệ thống cơ sở hạ tầng về y tế, giáo dục, thiết chế văn hóa; tổ chức các hoạt động văn hóa, thể thao để nâng cao chất lượng đời sống tinh thần của người dân nông thôn;

- Tăng cường công tác bảo vệ môi trường nông thôn, khuyến khích phân loại rác thải tại nguồn, xử lý nước thải sinh hoạt cụm dân cư nông thôn, tái sử dụng chất thải nông nghiệp đảm bảo đúng quy định về vệ sinh môi trường và an toàn thực phẩm, cải tạo cảnh quan môi trường; tập trung phát triển các mô hình thôn, xóm xanh, sạch, đẹp làm tiền đề cho phát triển du lịch nông thôn;

- Phát huy vai trò của nhân dân trong giữ vững an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội trên địa bàn nông thôn; đẩy nhanh tiến độ triển khai chủ trương đưa lực lượng công an chính quy về làm công an xã, nhất là ở những khu vực trọng yếu, các điểm nóng, phức tạp.

2.2. Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn: Chủ động nghiên cứu các chủ trương, chính sách của Trung ương để xây dựng chương trình, kế hoạch xây dựng nông thôn mới giai đoạn sau năm 2020 gắn với các chỉ tiêu kinh tế, xã hội, quy hoạch của tỉnh. Xây dựng cơ chế chính sách hỗ trợ xây dựng nông thôn mới mang tính đồng bộ, đột phá, trong đó đặc biệt chú trọng các chính sách về phát triển sản xuất, nâng cao thu nhập cho người dân theo hướng bền vững, thích ứng với biến đổi khí hậu.

2.3. Sở Kế hoạch và Đầu tư nghiên cứu, hướng dẫn các địa phương thực hiện lồng ghép có hiệu quả các chương trình, dự án để xây dựng nông thôn mới. Tham mưu UBND tỉnh phân bổ nguồn vốn đảm bảo hiệu quả, thiết thực, gắn với việc kiểm tra, giám sát, không đề xuất đầu tư các mô hình, dự án khi chưa xác định được hiệu quả và đầu ra sản phẩm. Đôn đốc các địa phương, đơn vị thực hiện việc giải ngân nguồn vốn nông thôn mới đúng tiến độ, kiên quyết cắt giảm nguồn vốn năm sau đối với các địa phương, đơn vị giải ngân chậm; đồng thời đề xuất UBND tỉnh kiểm điểm trách nhiệm người đứng đầu đơn vị, địa phương để xảy ra tình trạng giải ngân chậm, phải hoàn trả vốn về ngân sách Trung ương.

2.4. Sở Nội vụ chủ trì, phối hợp với Văn phòng Điều phối nông thôn mới tỉnh tham mưu UBND tỉnh chỉ đạo các địa phương thực hiện việc luân chuyển cán bộ có năng lực giữ vị trí chủ chốt ở huyện, xã khó khăn, thực hiện chương trình còn trì trệ để tạo sự chuyển biến trong triển khai chương trình giai đoạn mới.

2.5. Văn phòng Điều phối nông thôn mới tỉnh

- Tổ chức rà soát, chi tiết hóa các chỉ tiêu cụ thể để tham mưu UBND tỉnh ban hành kế hoạch thực hiện trong giai đoạn tới phù hợp với khả năng và tình hình thực tế của từng địa phương;

- Hướng dẫn các địa phương thực hiện việc kiện toàn hệ thống chỉ đạo, quản lý và Văn phòng điều phối cấp huyện, xã theo hướng chuyên môn hóa;

- Tham mưu UBND tỉnh chỉ đạo tăng cường thực hiện công tác đỡ đầu, phân công địa bàn phụ trách cho các thành viên BCD gắn với địa chỉ, phần việc cụ thể, trong đó chú trọng hỗ trợ các xã vùng sâu, vùng xa;

- Phối hợp với Sở Nội vụ đề xuất UBND tỉnh chỉ đạo các địa phương thực hiện việc luân chuyển cán bộ có năng lực giữ vị trí chủ chốt ở huyện, xã khó khăn.

2.6. Các Sở, ban, ngành khác căn cứ phạm vi, chức năng, nhiệm vụ được giao, tăng cường công tác kiểm tra, giám sát xây dựng nông thôn mới, tích cực tham gia có hiệu quả phong trào “Thứ 7 vì nông thôn mới” do Ban Thường vụ Tỉnh ủy phát động.

2.7. Đề nghị Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tỉnh chỉ đạo các tổ chức chính trị - xã hội tiếp tục phát huy vai trò giám sát và phản biện của mình và vận động nhân dân thể hiện vai trò chủ thể thông qua hoạt động giám sát của cộng đồng dân cư đối với xây dựng nông thôn mới.

Trên đây là ý kiến kết luận của đồng chí Nguyễn Đức Chính - Chủ tịch UBND tỉnh, Trưởng Ban Chỉ đạo các chương trình MTQG tỉnh giai đoạn 2016-2020; Ủy ban nhân dân tỉnh thông báo để các đơn vị, địa phương biết và triển khai thực hiện./.

Nơi nhận:

- TT.Tỉnh ủy, TT.HĐND tỉnh;
- Các thành viên BCD tỉnh;
- VP Tỉnh ủy, VP HĐND tỉnh, VP Đoàn ĐPQH tỉnh;
- VPĐP NTM tỉnh;
- Huyện ủy, Thị ủy, UBND các huyện, thị xã;
- Lưu: VT, NN.

TL.CHỦ TỊCH
KT.CHÁNH VĂN PHÒNG
PHÓ VĂN PHÒNG

Nguyễn Cửu